

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru tronată pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archiepiscopale Sibiu, strada Măcelarilor 47
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegraful Romîn”, strada Măcelarilor Nr. 30
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rîndul cu litere darmond — și timbru de 30 cr. pentru
de-care publicare.

Sibiu în 25 Februarie 1884.

Diariul din Budapesta „Viitoriul” publică convocarea conferinței prealabile reproduce și de noi în Nr. trecut al foaiei noastre, locul prim al seu, și o comentează în modul următoriu:

Convocarea aceasta are de scop a da ocaziunea ca partida română moderată să-și poată formula programa sa cu concursul câtor mai mulți bărbați aleși și vîrsați în treburi politice; și ca față de alegerile viitoare să între în luptă cu o programă cât mai viitoare.

Abia că s'a hotărît acest paș, și eată că vine nrul 14 al „Luminatorului” în care cetim convocarea unei conferențe a alegătorilor români din Timișoara, pre 5/17 Martiu, însă numai a acelor alegători, cari țin la programa conferenței ținute la Sibiu în 13 și 14 Maiu 1881.

Prin urmare nu au ce participa la aceea, dar nici nu sînt chemați alegătorii români, cari nu țin la aceea programă, ci la a noastră. — Lucru smintit acesta, pentru că eschide îndată dela început o capacitate reciprocă.

De mulți ani se ocupă dnii dela „Luminatoriu” cu politica, fără de a ne potă arăta vre un rezultat, se vedem acum ce vor face?

Maioritatea alegătorilor români din Ungaria, fie cauza ce va fi la alegerile dietale, ce s'au chiiat în Iunie 1881 îndată după adunarea din Sibiu, prin votul seu n'au primit programa din Sibiu.

Nici un candidat de deputat, care a pășit înaintea alegătorilor cu acea programă, nu fu ales de deputat; toți au cădut cu programă cu tot.

Și de ce?

Pentru că programa aceea nu e făcută cu cumpănirea amesurată impregiorării, între cari ne aflăm, nu ia în privire legile aduse și întărite de împăratul și regele nostru apostolic, nu ia în privire, că nu noi sîntem puternicii țării, cari se ni le putem întocmi toate după placul nostru, și cuprind două lucruri, ce sînt considerate ca îndreptate în contra națiunii maghiare; pentru cari două lucruri ne urgisesc și privesc de vrășmași ai țerei. Ear pre vrășmași n'are nime obicei ai hrăni cu plăcinte, ci caută a-i stânge, de aceea acele două puncte și prin urmare programa din Sibiu numai ni-a stricat, dar nimic nu ni-a folosit.

Aceste două lucruri sînt: 1 că conferința din Sibiu, la care însă n'au luat parte mulți români trunțași, s'a pus în luptă cu toată națiunea maghiară, s'a pus așa dicind afară de barierele constituțiunei, nevrînd a recunoască dualismul și uniunea Ardealului, cari amîndouă sînt ași basa statului nostru, sînt legi întărite de împăratul și regele nostru apostolic, care a și pus jurământ solemn de a ținea constituțiunea țerei. — 2. Conferința din Sibiu a pretins să se introducă sufragiu (votul) universal, adevă se se dea drept la alegeare fiecărui om, ori are ceva avere, ori nu, cerșitoriu cel de pe urmă să aibă tot asemenea drept de alegeare, ca și țeranul cu moșie; ce — cum ni se pare — prin multe locuri nici țeranilor români nu li-ar prea plăcea; în Ardeel dacă s'ar da acest drept, și s'ar despărți dieta Ardealului de cătră a țerei ungurești, românii ar ajunge la o majoritate preponderantă, la ce, veți bine, maghiarii nu se vor învoi nici când.

Acum cine poate crede cu minte sănătoasă, că împăratul și regele nostru apostolic, în contra voinței maghiarilor, ca acelor mai puternici din țeară și în contra voinței celorlalte popoară, pentru placul nostru va schimba dualismul și uniunea.

Apoi se vede, că nici aceea n'au cugetat cea îndreptată Sibiu, că după constituțiunea imperatului și regele nostru apostolic nu poate schimba legile fără învoirea dietei și a casei magnașilor, — apoi poate

cineva crede, că se va afla dietă ungurească, care de dragul românilor să-și surupe fundamentul vieții sale? să restorne dualismul prin care și-a recăscigat puterea, să desfinteze uniunea Ardealului, și să primească o lege electorală cu vot universal prin care Ungurii din Ardeal ar fi preponderați de români?

Ori dacă au cugetat, apoi de ce au pretins așa ceva, ce nu e cu puțință a ajunge? Și să ne închipuim pe un moment, că ar fi posibil, ce ar urma dacă s'ar strica dualismul? Doară am apuca noi de asupra? Nici decăt! Nemții ar ajunge eără deasupra și ne-ar sili la Reichsratul din Viena, de unde ne-au scos odată cu batjocură afară, când am cerut drepturile noastre, dicind că „mergeți acasă și cereți-le dela unguri.”

Va se dică am ajunge mai rău, decăt cum sîntem.

Ear cu despărțirea dietei Ardealului de cea a Ungariei ce am ajunge? căutați la aprobate și compilate căutați pe jobagii care au fost în Ardeal.

Nu ni-ajută nimic, că vom tot striga cumcă nu vrem să se scim de dualism și uniune, acele sînt lege și pentru noi, ori că voim a le cunoaște unu, și nu le putem restorna ori ce facem, căci legea numai dieta o poate schimba.

În loc de a perde vremea cu atacuri fără de folos în contra atăror legi, prin ce ne dușmănim numai tot mai tare cu întreaga națiune maghiară, fără să putem învingea; ar fi mai bine să ne ocupăm cu aplicarea legii de naționalitate și să concentrăm programele prelângă validitatea drepturilor noastre naționale date în aceea lege anume: ca să se respecte limba noastră la officii, să se aplice amesurat și intelingința română în toate deregatoriile politice și judecătorești să se respecte autonomiabisericeis și se ajute din venitele statului și scoalele noastre așa cum sînt ajutate și celelalte neamuri și confesiuni; censul de alegeare din Ungaria să se introducă și în Ardeal; să se împartă din nou cercurii; asemenea poporul nostru, să se înlesnească devoltarea materială prin scoale agromia și multe alte mijloace de cari dispune statul.

La atare programă, la atare luptă ne putem unu în totii, aia alegîndu-ne deputați destui în dieta, aceia aie putea lupta întru niți cu totul în alte împregiorări mai favoritoare cu bune prospecte la un rezultat; ar căstiga naționalității noastre române tot mai multă simpatia și vață; ar putea lupta în interesul naționalității noastre cu mai mult succes; pentru că atunci n'ar avea nime nici un pretext, nici un cuvînt de a ne privi de vrășmași ai țerei, pentru că atunci stînd pre basa constituțiunei țerei cauza noastră poate căstiga amici și între maghiari, poate căstiga în partea sa și spriginul unei partide politice maghiare până când astăzi ne resping toate; ar înceta încordărea și iritațiunea în care ne aflăm, și ar deveni toată viața noastră politică cu mult mai naturală, mai de suferit.

Întrebarea înaintea căreia ne aflăm e dar aceea, să repetim eără sminta cu programa din Sibiu să ne sdrobim puterile cu asalturi noaue asupra unei cetăți ce scimbine că nu o putem învingea? Să ne îngreunăm și mai tare noi însierele constituțiunei? să ne mistuim în zedar puterile? să ne aruncăm din mână dreptul de alegeare? ce ni se cuvine după legile de acum, pentru votul universal?

Ori mai bine să ne lăsăm de planul cel smintit a conferenței din Sibiu și să ne ferim de puterile, de cari dispunem, pe terenul luptelor politice, pentru îmbunătățiri a soartei poporului nostru, cari îmbunătățiri putem spera să le eluțăm,

și în protiva cărora nici nu se află puse pedeci așa de grozave.

Cei ce țin la programele vechi își pot lua esemplu dela frunțașii de atunci cari vîdînd că numai e cru puțință atuncie executi, ca oameni consciențioși mai bine s'au retras de pe ternul politic, decăt să încurce poporul nostru și mai departe în lupte politice fără de scop.

Avem și noi dureroase plîngeri pentru neaplicarea corectă a legii de naționalitate, cari însă cad în parte și față de intelingința încordate, în care ne aflăm în urma programelor ale adunărilor române din trecut.

Pre locuitorii comitatului Timișianii fac față de atența convocată la Timișoara.

Intelingința maghiară și română din acest comitat a început a se apropia, a trăi în armonie mai bună: equitatea mult meritatului comite suprem de Ormos arătată și față de intelingința română întălninduse cu buna direcțiune a intelingințelor noastre moderate, cari s'au fost pus în fruntea mișcării cu ocaziunea restaurațiunei trecute, a avut un rezultat favoritoriu pentru români, așa cāt toți cari au avut mai nainte posturi s'au aplicat din nou, numărul deregătorilor români s'a înmulțit și preste tot și din aceia competenți cari nau fost mai nainte în officiu numai cererile a două inși, cari sînt notari dela sate, și au vrut se innainteze de ampioiat de notabilitate, s'a respins.

Administrațiunea preste tot a luat o direcțiune bună în acest comitat, așa cāt poporul se simte ușorat. Acum oare fi ar lucru înțelept, ca intelingința română a comitatului să rădice pretensiunile sale până la programa din Sibiu, până la denegarea fundamentului constituțiunei țerei?

Aceasta credem că nu o va face cu atât mai vartos nu, pentru că altcu ar da drept deputatului Madarász din opozițiunea extremă, care cu ocaziunea pertractărei legii despre învățămîntul gimnasial, după ce a și ministrul președinte Tisza, că nu se învoiesc să se steargă limba română ca limba de învățămînt din gimnasiile noastre l'a ameriunt că duce țeara, prăcâștă dacă face concesiune naționalităților, pentru că după fiecare concesiune, naționalităților le cresce numai vâlfa tot mai tare, cer tot mai mult, și nu vor fi amice sincere a maghiarilor ori câte drepturi li se vor da, de oarece mîntea lor la alt ceva bate, ele vreau să se rupă de țeara ungurească nu vreau să scim de stat ungureș.

Ar striga atunci cum dic toți asupra românilor din acest comitat, că eată în loc de a se bucura de tractarea frățească, au căpătat numai curagiu de a păși eără ca vrășmași maghiarilor; prin ce veți bine li s'ar strica soartea pentru venitoriu.

Fostii grănițeri mai ales, au multe cestiuni mari de adus în ordine, ei pot perde mult prin aderarea la programe, ca cea dela 1881 din Sibiu.

Cestiunea gimnasiunii e încă neresolvită; tribunalul e încă numai provisoriu aședat în Caransebeș apoi mai multe altele ar fi de precugetat, ce nu voim a aminti astădată în public.

Guvernele se întelege că nu caută a îndulci cu bunătăți pe opoziționali.

De aceea frații grănițeri din Caransebeș și împregiorării s'au trage bine de seamă ce fac, să precugete oare n'ar fi mai bine a urma esemplului fostilor grănițeri români din Năsăud, cari prin grănițeri sub Kerkápolyi si-au recăstigat averile confiscate de Schmerling cu germanii centralizați, cari sub ministeriu unguresc și-au căpătat concesiunea pentru înființarea gimnasiunii și l'a completat, și așie cu 8 clase, dar cari s'au și reținut și pe manifestate contra maghiarilor.

Din toate aceste deducem, că tot omul, care nu e răpit de patimi ori nu se ține legat prin trecutul seu, va afla, că

Nr. 18. [684] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de capelan în parochia de classa a III-a Ciuruleasa, lângă neputinciosul paroch de acolo, pe basa deciziunii Prea-venerabilului consistoriu archidiecean Nr. 4362. B. din 1883 se escrie concurs cu termen de 30 de zile, dela prima publicare în „Telegraful Roman“.

Emolumentele împreunate cu acest post sânt, jumătate din toate venitele parochiale de preste an, dela 1214 suffete. Doritorii de a ocupa acest post, au de a-și substerne petițiunile instruite conform legilor din vigoare, subscrisului oficiu protopresbiteral până la terminul mai sus indicat.

Abrud în 10 Februaru 1884.

Oficiul protopresbiteral greco-oriental al Abrudului în confelegere cu comitetul parochial concerninte.

Nr. 81. B. [685] 2—3

CONCURS.

De oare ce în urma concursului publicat în „Telegraful român“ Nr. 5 și următorii din anul curent, la postul de paroh în parochia de classa a III din Costeni cu venit anual de

250 fl. v. a. până la terminul prefript n'a suplicat nici un individ cualificat, așa terminul concursului supramenționat se prolungește cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful român“.

Cupșeni în 18 Februaru 1884 În confelegere cu comitetul parochial. Samuil Cupșa, protopresbiter.

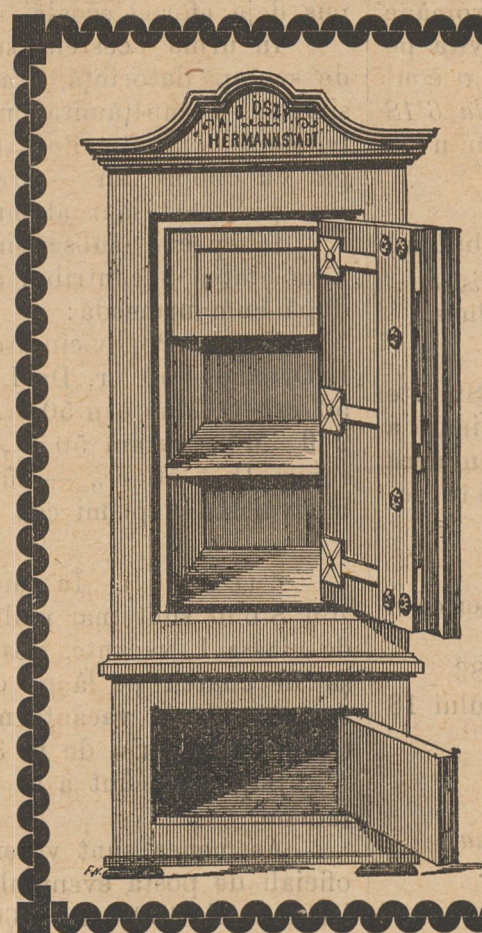
MORBURI SECRETE

le vindec pe basa esperiențelor celor mai nouă științifice, chiar și în casurile cele mai desperate, fără de conturbare în ocupațiune. Deasemenea și urmările cele mai rele ale păcatelor secrete din tinerețe (onania), destrucțiunea nervilor și impotența. Discrețiune cât se poate de mare. Ne rogăm pentru raport detaiat despre morb. [645] 10

Dr. Bella,

membu la societăți științifice etc.

6, Place de la Nation 6. — PARIS.

A. G. Öszy,

fabricant de casse,

în Sibiiu, Neustift Nr. 9,

recomandă ca fabricat propriu

Casse de bani și cărți

construite de densus însuși astfel încât nu se pot descuri decât numai prin cumperătoriu inițiat,

solide și sigure contra periculu de foc și de spargere,

în forme și mărimi diverse, cu prețurile mai efitine decât în alte fabrici.

CASSELE

se pot vedea în susnumitul local de fabrică de cătră toți căi doresc a reflecta.

TELEGRAMĂ DIN PARIS.

Noi am fost recercați, de a publica aceasta telegramă pentru speciala sa însemnătate.

Societatea de comerț franceză a deschis chiar acum în cetatea principală și reședința Viena o Filială a articolelor sale și vinde obiecte cu prețuri ne mai pomenite, în lumea comercială europeană.

și espedează atari în toate părțile de lume pentru bani trimiși înainte (solviți momentan) sau cu rambursă postală, până atunci, până când este încă oare care proviziune de obiecte aici.

Marfa constă din obiectele cele mai necesare, lucrute mai bine, mai practice și ne mai pomenit de efitine, de cari are necondiționat lipsă ori ce economiă de casă și fie-ce familiă, și fiind-că societatea are filiale și în: Paris, Londra, Brusela, Amsterdam, Marsilia, Lille, Kopenhaga, Varșovia, Petrupole, Geneva, Zürich, Mailand și Turin, așa dară uude cumpără mai întreagă Europa, sperăm, cum-că și locuitorii monarhiei austro-ungare vor fólosi această ocașiune, carea nu se va mai da mai mult, și vor recomanda în interesul lor propriu cât se poate de mult, pentru că efitinătatea aceasta necredibilă.

a pus în uimire lumea întreagă.

Voiește cine-va să aibă ceva întru adevăr bun, practic, absolut necesariu și prelungă această încă ceva ne mai pomenit și necredibil de efitin, atunci să folosească această ocașiune scumpă, carea nu va mai ocure în decurs de 100 ani și să comande cât se poate de iute și de mult. Cu stimă Societatea de comerț franceză.

În magazine este depositat următoriu număr de marfe:

- 5000 de oroloage de bnsunariu — Cylinder din platina cea mai fină de argint, regulate pe min tă, mai înainte cu 14 fl., acum numai cu 5 fl. 25 cr. — Un obiect foarte elegant. Cu o garanță pentru mersul acurat de 5 ani.
2825 oroloage-Anker cu 15 rubine (curate) adevărate, epasate pe secundă escelent, mai înainte cu 21 fl., acum numai cu 7 fl. 25 cr. Coperișurile sânt fine. Platină de argint, gravat. Cu garanță de: 5 ani.
3650 oroloage remontoir de aur doublé, de tras la toartă, fără cheiă, cu urragiu fin regulat de platină, recunoscut de orologiu cel mai bun și efitin în lume, mai înainte cu 24 fl., acum numai cu 10 fl. 25 cr.
1400 oroloage adevărate-remontoir, de argint curat și probat de 13 loți, de tras la toartă, fără cheiă, cu întocmire pentru arătătoriu și cu urragiu adevărat de platină privilegiată, repasate pe se cundă, un preț necredibil, întru adevăr ne mai pomenit de efitin: mai înainte cu 35 fl., acum numai cu 16 fl. 50 cr.
4200 oroloage franceze de desteptat, și ca oroloage de masă foarte elegante, toate cu aparat de făcut sgomot, mai înainte cu 12 fl. acum numai cu 4 fl. 80 cr., foarte ac modate pentru fie-care familiă și pentru fie-care me-er-ăș.
4980 mantele de ploaie americane de-Kautschuk, în toate mă-imile, de o parte ca palton elegant, de altă parte cu manta de Kautschuk, prin carea nu străbate frigul și umeđeala, mai înainte cu 18 fl., acum numai cu 9 fl. 80 cr. Vestmântul cel mai practic și mai efitin; o căciulă (coif) elegantă tot la acest vestmânt cu 1 fl.
6500 dusine de unelte de mănecare de argint de Britania,Marfa cea mai bună și mai grea adevărat engleză. Singurul și unicul fabricat în lume, care și după o folosire de 30 de ani rămâne așa de alb ca argintul curat de 13 loți, mai înainte o dusină cu 12 fl. acum 12 bucăți la oaltă numai 3 fl. 25 cr. Toate uneltele de mănecare anunțate de alte firma sânt numai imități.
15000 dusine de linguri de mănecat de argint de Britania, de cel mai greu fel (calitate), cari rămân totdeauna albe. Aceste linguri nu se pot deosebii de lingurile de argint cu at de 13 loți. Mai înainte cu 8 fl., acum numai cu 2 fl. 50 cr. toate 12 lingur le de mănecare; 12 linguri de ca-
fea însă, mai înainte cu 4 fl., acum cu 1 fl. 20 cr. Cu deosebire de r comandat.
2000 de linguri mari de scos supa de argint de Britania, fabricatul cel mai greu și mai solid, cari rămân totdeauna albe, mai înainte cu 5 fl. acum numai cu 1 fl. Linguri mari de lapte mai înainte cu 3 fl. acum numai cu 50 cr
2180 dusine de tase englezești de Britania, înfrumșețate foarte fin, mari o bucată numai cu 1 fl. 75 cr. la oaltă. Important pentru ospătării, cafenele și privați.
5000 părechi de șeșnice de salon, de oxyd de argint Britania, își păstrează sub garanță totdeauna colorarea, în fasonul cel mai elegant gotic, mai înainte cu 5 fl. acum o părechii numai cu 1 fl. 15 cr. Foarte efitin.
6000 cutii de zăchar, cu coperiș argințit și cu tasă de argint de Britania, bucată numai cu fl. 1.20.
3570 fuste pentru dame—Jupon-Moiré, pompoase cu-plissé duplu colorat, un vestmânt de tot practic neprețuiver, mai înainte cu fl. 7.50, acum cu fl. 2.80.
4780 năfrămi de iarnă, pentru dame din lăna cea mai curată, în colorile de brillant cele mai nouă precum roșu, alb, sur, brunet, violet etc., în o colorare sau în mai multe colori, bucată numai cu fl. 1.25.
3970 năfrămi de Cachemir, negre cu cinciuri de mătasă gri franțozești, de 1/4 de mare, o năframă de tot elegantă, folositoare și practică. Prețul de mai înainte fl 12, acum numai fl. 3.85. Fie-care damă, fie avută ori sermană seși procure sub ori ce condiție această năfr-mă admirabilă.
3000 cămăși pentru bărbați din cel mai bun Shirting cu pept neted sau după fason, mai înainte fl. 4.50, acum numai fl. 2.50. Pepturile sânt toate quadruple.
5250 cămăși pentru dame cu multe broderii svețiane și pompoase, mai înainte 6 fl. acum numai fl. 2.50. Premiate pentru calitatea escelentă.
6000 corsete de noapte pentru dame, cu broderii admirabile și pompoase preste întreaga lor lungime, mai înainte 7 fl. acum numai fl. 2.50. Un vestmânt pompos pentru fie-care damă.
3460 ismene pentru dame, cu pissé și cu broderii, sau din Prima-Chiffon sau din Barchen greu, mai înainte fl. 4.50, acum numai fl. 2.50. Și pentru bărbați.
6000 învălitori (Plaids) de călătorie curat englezești din Londra, fabricatul cel mai greu și mai solid, întru adevăr absolut necesar pentru casă, familie, călătorie și îmbrăcăminte, bucată numai 7 fl. Mai înainte a costat de 5 ori atăta.
3900 pânză de casă — de Rumburg sau de Sternberg, de 30 de coți, țesutura cea mai bună și mai necesarie pentru fie-care familie, bucată numai cu fl. 5.40, se vinde sub garanță.
8000 covoaară (coperișe) de pat — Canevas, garantate de spălat, de 25 coți, în colorare brunetă, albastră, violetă, toate cu vergi cu fl. 5.40, învergăte roșu cu fl. 6.40.
5450 garnituri de masă, constătătoare din 12 serviete de Damast și din o față de masă mare de Damast, totul cu înfrumșetări de flori pompoase, m-i înainte cu prețul de 7 fl. acum numai totul la oaltă numai cu fl. 4.85, întru adevăr necesari pentru fie care casă.
10060 dusine de batiste (năfrămi de buzunariu) franțozești cu magini colorate, cai nuși perd coloroa, toate tivite, o dusină num i cu fl. 1.50.
6000 dusine de batiste de mătasă, din mătasa cea mai fină și mai grea de Lyon, fie care bucată de alt colorare, mai înainte cu 12 fl. acum numai cu dusina cu fl. 3.95. Sē pot folo i și ca năfrămi de grumazi.
2450 dusine de ciorapi (colțuni) de mătasă american, comođi de purtat, și sub ciorapi de iarnă, sugtori de sudorii, mai inai te fl. 8, acum toate 12 prechile la oaltă numai fl. 2.90, nec sari pentru fie care.
1400 dusine de ciorapi de mătasa americani, sănătos de purtat, de oare-ce recoresc plăcut piciorul și sug în un mod plăcut sudorii, mai înainte cu 12 fl. 12 părechii, acum 3 părechii numai cu fl. 1.30. Ne mai pomenit.
8000 de pipe din spuma cea mai fină, cu arămi (verigi) pompoase de argint de China curat, bucată numai cu 1 fl. 95, necesare pentru fie-care fumătoriu.
1100 sugărețe de spumă, de spumă curată și fină cu înfrumșetări admirabile florentine și cu imamea de succin în Etui de catifea fin, mai înainte cu 8 fl. acum numai cu 1 fl. 50 cr., până când singur Etu-ul este atât demn. Foarte interesant pentru fie-care fumătoriu.
2000 inele cu brilante, Imitațiune Fabrica'tul cel mai nobil și mai amăgitoriu cu splendoarea (lu-

Ca document al solidității celei mai stricte se primesce fie-care obiect, care nu convine, înderept, și paralele se reintorc, fie-care comandă este așa dară fără risico. Comandele se efectuesc, fiă că se fac cu rambursă postală, sau că se trimite suma mai înainte, chiar așa de consciințios, ca și când respectivul ar fi de față în persoană. Sē se convingă fie-care prin o probă despre efitinătatea ne mai pomenită.

Adresa unde sânt de a se face toate comandele: A. Fraiss, Hauptdepot internationaler Fabricate, II. Bezirk, obere Donaustrasse Nr. 107, WIEN.